

بررسی راهبردی امنیت اجتماعی استان سیستان بلوچستان: مدل تحلیل شهرستان

احسان درستکار^{۱*}

edorostkar@phd.guilan.ac.ir

مهسا نجارصادقی^۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۳/۲۳

تاریخ دریافت: ۹۹/۱۰/۸

چکیده

زمینه و هدف: توجه به امنیت اجتماعی در توسعه استان و شهرستان‌های مجموع، بسیار حائز اهمیت است. آنچه در امنیت اجتماعی مورد نظر کارشناسان و برنامه‌ریزان قرار گرفته است، در قالب شاخص‌های شهرستان و استان دسته‌بندی می‌شود. استان سیستان و بلوچستان در بحث امنیت مورد توجه کافی قرار نگرفته است، از این‌رو، امنیت اجتماعی این استان در سطح مطلوبی نمی‌باشد. مسئله اصلی در استان سیستان و بلوچستان دستیابی به امنیت پایدار در ابعاد مختلف است. در این زمینه، به پاسخگویی سؤال تحقیق تحت عنوان، “پهنه‌بندی استان سیستان و بلوچستان و وضعیت این استان در حوزه امنیت اجتماعی چگونه می‌باشد؟” پرداخته شده است. هدف کلان دستیابی به امنیت پایدار در استان سیستان و بلوچستان، هدف خرد سطح‌بندی شهرستان‌های استان سیستان و بلوچستان در زمینه امنیت اجتماعی، است.

روش بررسی: بر اساس ماهیت از روش توصیفی-تحلیلی برای این تحقیق استفاده شده است. چارچوب نگارش بر پایه رابطه متقابل شاخص‌های امنیت در بُعد اجتماعی، جمع‌آوری اطلاعات از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و تحقیقات میدانی (مصاحبه) و تهیه پرسشنامه صورت پذیرفته و برای تحلیل داده‌های این قسمت از روش تحلیل و تکنیک استفاده شده است.

یافته‌ها: بیانگر آن است که شاخص‌های امنیت اجتماعی به ترتیب در شهرستان‌های زاهدان، سراوان، ایرانشهر، چابهار، خاش تأثیرگذاری بیشتری در جهت ایجاد خطر و در نتیجه ناامنی در این مناطق نسبت به سایر شهرستان‌ها داشته است.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج حاصله در حوزه امنیت اجتماعی شهرستان‌های فنوج، دلگان، قصرقند، مهرستان (زابلی) و زهک به ترتیب اولویت نسبت به دیگر شهرستان‌ها دارای امنیت بیشتری می‌باشند و شهرستان زاهدان، سراوان و ایرانشهر به ترتیب کمترین امنیت را در میان شهرستان‌های منطقه دارند.

واژه‌های کلیدی: امنیت اجتماعی، سیستان و بلوچستان، تحلیل سلسله مراتبی.

۱- پژوهشگر دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و هنر، دانشگاه گیلان، رشت، ایران. * (مسوول مکاتبات)
۲- پژوهشگر دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، دانشکده هنر و معماری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

Strategic study of social security in Sistan Baluchestan province: city analysis model

Ehsan Dorostkar^{1*}

edorostkar@phd.guilan.ac.ir

Mahsa Najarsadeghi²

Admission Date: June 13, 2021

Date Received: December 28, 2020

Abstract

Background and Objective: Attention to social security is very important in the development of the province and cities as a whole. What is considered by experts and planners in social security is categorized in the form of city and province indicators. Sistan and Baluchestan province has not received enough attention in the discussion of security; therefore, the social security of this province is not at the desired level. The main issue in Sistan and Baluchestan province is achieving sustainable security in various dimensions. In this regard, to answer the research question entitled, "What is the zoning of Sistan and Baluchestan province and the situation of this province in the field of social security?" Been paid. The main goal of achieving sustainable security in Sistan and Baluchestan province is the micro-leveling of the cities of Sistan and Baluchestan province in the field of social security.

Material and Methodology: Based on the nature, descriptive-analytical method has been used for this research. The writing framework is based on the interrelationship of security indicators in the social dimension, data collection through library studies and field research (interview) and preparation of a questionnaire, which is used to analyze the data in this part of the analysis method and technique.

Findings: It indicates that the indicators of social security in the cities of Zahedan, Saravan, Iranshahr, Chabahar, Khash, respectively, have been more effective in creating danger and as a result of insecurity in these areas than other cities.

Discussion and Conclusion: Based on the results obtained in the field of social security, the cities of Fanuj, Delgan, Qasr Ghand, Mehrestan (Zaboli) and Zahak have more security than other cities, respectively, and Zahedan, Saravan and Iranshahr have the lowest, respectively. They have security among the cities of the region.

Keywords: Social Security, Sistan and Baluchestan, Analytical Hierarchy.

1- Department of Urbanism, Faculty of Architecture and Art, University of Guilan, Rasht, Iran. **(Corresponding Author)*

2- Department of Urbanism, Faculty of Art and Architecture, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

مقدمه

استان سیستان و بلوچستان از دیرباز تا کنون با مشکل امنیتی در حوزه‌های مختلف روبه‌رو بوده است. صاحب‌نظران در این زمینه به مطالعات فراوانی پرداخته‌اند، که در جهت ارتقای امنیتی استان مؤثر بوده است. لکن همچنان این استان از امنیتی مطلوب برخوردار نمی‌باشد و این وضعیت بیانگر آن است که تلاش‌های انجام شده در خصوص افزایش امنیتی این استان ناکافی بوده است. یکی از ابعاد مهم امنیتی، بُعد اجتماعی آن است. در خصوص امنیتی اجتماعی نیز فعالیت‌های متنوعی در استان سیستان و بلوچستان صورت پذیرفته است، با این حال این نوع امنیتی نیز مانند دیگر ابعاد آن در این استان وضعیت مناسبی ندارد. در همین زمینه، پژوهش حاضر به بررسی سطوح امنیتی اجتماعی در پهنه استان و شهرستان‌های آن پرداخته است تا به عنوان یک راهنما بتواند مورد استفاده برنامه‌ریزان شهری و منطقه‌ای قرار گیرد.

بیان مسئله

مقوله امنیتی اجتماعی در بحث امنیتی به طور عام دارای نقشی کلیدی است و یکی از ابعاد مهم امنیتی می‌باشد. توجه به امنیتی اجتماعی در توسعه استان و شهرستان‌های مجموع، بسیار حائز تاثیرگذار است. آنچه در امنیتی اجتماعی مورد نظر کارشناسان و برنامه‌ریزان قرار گرفته است، در قالب شاخص‌های شهرستان و استان دسته‌بندی می‌شود. استان سیستان و بلوچستان در بحث امنیتی مورد توجه کافی قرار نگرفته است، لذا امنیتی اجتماعی استان نیز در سطح مطلوبی نمی‌باشد. مسئله اصلی در استان سیستان و بلوچستان دستیابی به امنیتی پایدار در ابعاد مختلف است. در این زمینه تحقیق حاضر به پاسخگویی سوال، "پهنه-بندی استان سیستان و بلوچستان و وضعیت این استان در حوزه امنیتی اجتماعی چگونه می‌باشد؟" پرداخته است. هدف کلان دستیابی به امنیتی پایدار در استان سیستان و بلوچستان و هدف خرد سطح بندی شهرستان‌های استان سیستان و بلوچستان در زمینه امنیتی اجتماعی می‌باشد.

مبانی نظری

امنیتی ملی و امنیتی دولت لزوماً به معنای امنیتی جامعه نیست. با وجود همپوشانی معنایی میان واژگان امنیتی ملی، امنیتی اجتماعی و امنیتی فردی، باید توجه داشت که مرجع اصلی آن سه مفهوم متفاوتند؛ بدین مضمون که مرجع امنیتی ملی، دولت و حاکمیت ملی است؛ مرجع امنیتی اجتماعی، جامعه است و مرجع امنیتی فردی یکایک شهروندان یک جامعه هستند. در امنیتی اجتماعی بر اساس امنیتی گروه‌های اجتماعی، معیار سنجش، سطح امنیتی است. اگر جمعیتی تشکیل‌دهنده یک کشور نسبت به ارزش‌های حیاتی مانند تمامیت ارضی و رژیم سیاسی احساس تعلق کرده و در احیاء و ارتقاء هویت ملی بکوشند، انسجام اجتماعی وجود دارد. اما اگر گروه‌های مختلف جامعه، اطمینان خاطر خود نسبت به سلامت جامعه را از دست دهند و با تکیه بر وجوه تمایز دینی، مذهبی و قومی، در مشروعیت ارزش‌های حیاتی تردید کنند، آنگاه نظام اجتماعی جامعه از هم گسیخته می‌شود و زمینه برای جنگ داخلی، مداخله خارجی، بی‌اعتمادی و امنیتی شدن مسائل عادی فراهم می‌شود. امنیتی اجتماعی به معنای تمهید فضا و ابزارهای لازم برای ابراز وجود و طرح نظر گروه‌های مختلف اجتماعی از قبیل زنان، جوانان، اقوام و اقلیت‌ها، هنگامی مؤثر و مطرح است که به عنوان یک امر گریزناپذیر یا یک ارزش پذیرفته شود. امنیتی اجتماعی مورد نظر، اطمینان خاطر جامعه در قبال تحولات عادی و تحرکات عمدی معطوف به سلامت و هویت خود است. همان گونه که دیده می‌شود در این تعریف، هویت گروهی فقط یکی از منابع نگرانی جامعه است. "غالب اندیشمندان غربی - از جمله اندیشمندان مکتب کپنهاگ - موضوع یا مرجع اصلی امنیتی اجتماعی، را ارزش‌های سنتی و از پیش موجود گروه‌های اجتماعی می‌دانند" (۱). این ارزش‌های سنتی مانند عقاید دینی، زبان و نوع پوشاک، در مجموع "هویت" گروه‌های مختلف را تشکیل می‌دهند. از این منظر، تصریح می‌شود که دولت، یگانه مرجع امنیتی نیست، چه بسا هیچ مسئله‌ای تشکیلات دولتی و رسمی را تهدید نکند، اما در

عین حال گروه‌های مختلف جامعه از هم گسیخته شوند و جلوه‌هایی از نارضایتی در قالب اعتراض، اعتیاد، بی‌اعتمادی، جنایت‌های سازمان یافته و یا موردی پشتوانه اجتماعی دولت را فرسوده کنند. سطح پایین سطح استاندارد زندگی و حمایت اجتماعی از جمعیت عاملی در افزایش دامنه مهاجرت نیروی کار و به تبع آن تضعیف حیاتی پتانسیل انسانی و کارگری دولت است (۲). کاهش در حمایت از امنیت اجتماعی منجر به پیامدهای نامطلوب بهداشت روان می‌شود (۳). بهداشت روانی ضعیف یکی از بزرگترین دلایل معلولیت در جهان است. شواهد به طور فزاینده‌ای نشان می‌دهند که سلامت روان جمعیت ممکن است تحت تأثیر سیاست‌های ملی امنیت اجتماعی باشد (۴). برخورداری از اهمیت برابر (با دولت) یکی از مسائل مورد تأکید در امنیت اجتماعی (نزد اندیشمندان غربی) است. بر این اساس، نابرابری باید تا حدی وجود داشته باشد که به نفع محروم‌ترین گروه‌های جامعه باشد و آزادی نباید به حدی برسد که برابری را فقط کانون‌های ثروت (سرمایه‌گذاران)، قدرت (حکام) و ایدئولوژی (کلیسا) تعریف کنند. آخرین نکته در گفتمان غربی امنیت اجتماعی، (علاوه بر برابری خواهی، اصالت هویت و ذهنی بودن بسیاری از دغدغه‌ها) ماهیت نسبی ارزش‌های اساسی گروه‌ها است. بدین مضمون که ارزش‌های اساسی یک گروه در یک کشور متفاوت از ارزش‌های اساسی گروه دیگری در آن کشور شمرده می‌شود. ممکن است گروهی نسبت به اعتقادات دینی و گروهی دیگر نسبت به زبان خود حساسیت فوق‌العاده‌ای داشته باشد. این نکته را نباید فراموش کرد که در برداشت غربیان از امنیت اجتماعی، تجدید یا گسترش ارزش‌های حیاتی متعلق به گروه‌های خاص در جامعه، ربط وثیقی با معادلات قدرت در سطح منطقه و نظام بین‌الملل دارد. طی دوران جنگ سرد (۱۹۹۰ - ۱۹۴۵) بین دولت و جامعه وجه فارق وجود داشت و اساساً، این دولت بود که هم تهدید می‌کرد و هم تهدید می‌شد. اما طی دو دهه اخیر با دگرگونی غیرقابل انکار وزن و رابطه جامعه - دولت و توانمند شدن زایدالوصف جوامع در قبال دولت‌ها، امنیت جامعه اعتبار شایانی یافته و حتی مقوله مستقل و جدیدی به نام "امنیت اجتماعی" پدیدار شده است. نکته دیگر این که، مفهوم رضایت

اجتماعی نه تنها خاستگاه و پایگاه اجتماعی امنیت را برجسته ساخته، بلکه درجه قوت دولت‌ها هم به مشروعیت سیاسی آنها بستگی یافته است. نارضایتی شهروندان، خود به خود نوعی آسیب پذیری درونی است که زمینه تهدید از بیرون را مهیا می‌سازد. ویور در رساله دکتری خود عنوان کرد که "امنیت اجتماعی عبارت است از توانایی گروه‌های مختلف صنفی، قومی، ملی، جنسی و غیره در حفظ هویت یا ارزش‌های سنتی خود". تعریف ویور مشخصاً برداشت غربی و یا اروپایی امنیت اجتماعی را منعکس می‌سازد (۵). در ایران سیاست‌ها از نظر توسعه شهری، منطقه‌ای و ملی موفقیت آمیز نبوده است، بنابراین عملکرد شهرهای کوچک و مدیریت و برنامه‌ریزی برای آنها، می‌تواند راه حل مناسبی به سوی توسعه پایدار شهری باشد (۶). برنامه‌ریزی منطقه‌ای که بتواند در حوزه‌های متفاوت و در قلمرو سرزمینی از جهات گوناگون پهنه تحت حفاظت را مدیریت و حفظ نماید به گونه‌ای برنامه‌ریزی منطقه‌ای دفاعی نامیده می‌شود. هدف اصلی برنامه‌ریزی منطقه‌ای، ایجاد تعادل و توازن در فضا است که اگر این تعادل و توازن در جهت حفظ منافع از ابعاد مختلف صورت گیرد به نوعی دفاعی خواهد بود که با توجه به خواسته ما از فضا شکل می‌گیرد (۵). چنانچه استراتژی مورد استفاده برای برنامه‌ریزی از کارایی الزم برخوردار نباشد، با انجام هرچند دقیق و کامل گام‌های مختلف برنامه نیز، دستیابی به سطح عملکرد دلخواه، میسر نخواهد شد و مادامی که در انتخاب روش، بازنگری انجام نگیرد این نقصان پایدار خواهد بود (۷). لذا دقت در شیوه برنامه‌ریزی برای مناطق کم برخوردار از امنیت اجتماعی اهمیت ویژه‌ای دارد. بر اساس این تعاریف، موضوع امنیت اجتماعی در ایران فقط در سطح گروه نیست بلکه فرد نیز به عنوان عضو گروه و مؤلفه سازنده جامعه در شمول امنیت اجتماعی قرار می‌گیرد. همچنین، افراد و گروه‌ها، هم دغدغه موجودیت خود را دارند و هم نگران هویت و انسجام جمعی خود می‌باشند. عناصر اصلی امنیت اجتماعی در ایران با فرض نسبی بودن، تنوع، قابل کنترل بودن، تغییر و چند وجهی بودن مفهوم امنیت اجتماعی در ایران، مهم‌ترین دغدغه‌های ایرانیان (در سطح فردی و گروهی) هستند. امنیت اجتماعی و مؤلفه‌های آن مانند انسجام گروهی، نظم عمومی، سلامت و مهارت افراد، امید

توماس ال ساعتی^۱ در سال ۱۹۸۰ مطرح شد. این تکنیک بر اساس مقایسه زوجی معیارها بنا نهاده شده و امکان بررسی سناریوهای مختلف را به مدیران می‌دهد. "فرآیند تحلیل سلسله مراتبی به علت ماهیت ساده و در عین حال جامعی که دارد، مورد استقبال مدیران و کاربران مختلف واقع شده است" (۹). "در واقع فرآیند تحلیل سلسله مراتبی، روشی است منعطف، قوی و ساده برای تصمیم‌گیری در شرایطی که معیارهای تصمیم‌گیری متضاد، انتخاب بین گزینه‌ها را با مشکل مواجه می‌سازد" (۱۰) "و تصمیم‌گیری باید در یک فضای چند بُعدی صورت پذیرد، مورد استفاده قرار می‌گیرد" (۱۱) "و تاکنون کاربردهای متعددی در علوم مختلف داشته است" (۱۰). فرآیند تحلیل سلسله مراتبی با شناسایی و اولویت بندی عناصر تصمیم‌گیری شروع می‌شود. این عناصر شامل: هدف‌ها، معیارها یا مشخصه‌ها و گزینه‌های احتمالی می‌شود که در اولویت‌بندی به کار گرفته می‌شوند. فرآیند شناسایی عناصر و ارتباط بین آنها که منجر به ایجاد یک ساختار سلسله مراتبی می‌شود "ساختن سلسله مراتب" نامیده می‌شود. "سلسله مراتبی بودن ساختار به این دلیل است که عناصر تصمیم‌گیری (گزینه‌ها و معیارهای تصمیم‌گیری) را می‌توان در سطوح مختلف خلاصه کرد" (۱۲). بنابراین، اولین قدم در فرآیند تحلیل سلسله مراتبی، ایجاد یک ساختار سلسله مراتبی از موضوع مورد بررسی می‌باشد که در آن اهداف، معیارها، گزینه‌ها و ارتباط بین آنها نشان داده می‌شود. "فرآیند سلسله مراتبی محاسبه وزن (ضریب اهمیت) معیارها (و زیرمعیارها در صورت وجود)، محاسبه وزن (ضریب اهمیت) گزینه‌ها، محاسبه امتیاز نهایی گزینه‌ها و بررسی سازگاری منطقی قضاوت‌ها را شامل می‌شود" (۱۰).

مراحل فرآیند تحلیل سلسله مراتبی: برای توضیح مراحل فرآیند تحلیل سلسله مراتبی از یک نمونه فرضی استفاده می‌شود تا به شکل کاملی فرآیند فوق تشریح گردد. فرض کنید که دو موقعیت به عنوان گزینه‌های مورد نظر مشخص شده‌اند. قرار است سایت مناسبی بر اساس دو معیار انتخاب شود که هر کدام از این معیارها در مجموع دارای چهار زیر معیار هستند. فرآیند

به زندگی و امنیت هویت، نقش مهمی در بقاء و بالندگی ملت‌ها دارند. در همین رابطه، شاخص‌های امنیت اجتماعی برای استان سیستان و بلوچستان عبارتند از: تأثیرپذیری مردم از فرهنگ بیگانگان (خصوصاً کشورهای افغانستان، پاکستان و هند) فقر فرهنگی و پایین بودن سطح سواد، تجهیزات و خودروهایی پلیس، افزایش تفکرات سلفی‌گری و وهابیت، عدم یکپارچگی مذهب و تعدد طوایف و تضاد منافع اقوام و قبایل و مذاهب، فرهنگ‌های عشیره‌ای و طایفه‌ای، بهداشت روانی، قانون‌گریزی و حمل سلاح‌های غیر قانونی، مهاجرت شیعیان به خارج از استان، پراکندگی جمعیت و نرخ رشد جمعیت قومیت‌ها، تعداد اتباع خارجی، شبکه‌های ماهواره‌ای، اعتیاد و معضلات ناشی از استعمال مواد مخدر، اعتماد جامعه به حکومت، جوان بودن جمعیت و بالا بودن ضریب تکفل، حضور و جذب طلبان خارجی در مدارس و حوزه‌های علمیه اهل سنت از کشورهای همسایه.

شناخت

استان سیستان و بلوچستان با مساحت ۱۸۷۰۵۲ کیلومتر مربع یکی از پهناورترین استان‌های کشور می‌باشد. در سال ۱۳۹۵ سیستان و بلوچستان دارای ۴۸ بخش، ۱۹ شهرستان، ۳۷ شهر، ۱۱۲ دهستان و ۹۸۳۹ آبادی که ۶۸۷۱ آبادی دارای سکنه و ۲۹۶۸ آبادی خالی از سکنه بوده است (۸).

روش شناسی

پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از نوع تحقیقات علمی می‌باشد و بر اساس ماهیت و روش از روش توصیفی - تحلیلی استفاده کرده است. ماهیت داده‌های مورد استفاده کمی است و شیوه گردآوری داده‌ها و اطلاعات میدانی و اسنادی می‌باشد. چارچوب نگارش را می‌توان بر پایه رابطه متقابل شاخص‌های امنیت در بُعد اجتماعی، جمع‌آوری اطلاعات از طریق مطالعات کتابخانه‌ای و تحقیقات میدانی (مصاحبه) و تهیه پرسشنامه صورت پذیرفته است، که برای تحلیل داده‌های این قسمت از روش تحلیل و تکنیک AHP استفاده شده است. یکی از کارآمدترین تکنیک‌های تصمیم‌گیری چند معیاره، فرآیند تحلیل سلسله مراتبی (AHP) است که برای اولین بار توسط

فوق به شکل زیر توصیف می‌شود. الف) ساختن ساختار سلسله مراتبی: "در این قدم، مسأله و هدف تصمیم‌گیری به صورت سلسله مراتبی از عناصر تصمیم که با هم در ارتباط می‌باشند، در آورده می‌شود. عناصر تصمیم شامل "شاخص‌های تصمیم‌گیری" و "گزینه‌های تصمیم" می‌باشد. فرآیند تحلیل سلسله مراتبی نیازمند شکستن یک مسأله با چندین شاخص به سلسله مراتبی از سطوح است. سطح بالا بیانگر هدف اصلی فرآیند تصمیم‌گیری است. سطح دوم، نشان‌دهنده شاخص‌های عمده و اساسی "که ممکن است به شاخص‌های فرعی و جزئی-تر در سطح بعدی شکسته شود" می‌باشد. سطح آخر گزینه‌های تصمیم را ارائه می‌کند. در شکل زیر سلسله مراتب یک مسأله تصمیم نشان داده شده است" (۱۳). ب) تبیین وزن معیارها و زیر معیارها: این گام شامل انجام مقایساتی بین گزینه‌های مختلف تصمیم، بر اساس هر شاخص و قضاوت در مورد اهمیت شاخص تصمیم با انجام مقایسات زوجی، بعد از طراحی سلسله مراتب مسأله تصمیم است. تصمیم گیرنده می‌بایست مجموعه ماتریس‌هایی که به طور عددی اهمیت یا ارجحیت نسبی شاخص‌ها را نسبت به یکدیگر و هر گزینه تصمیم را با توجه به شاخص‌ها نسبت به سایر گزینه‌ها اندازه‌گیری می‌نماید، ایجاد کند. این کار با انجام مقایسات دو به دو بین عناصر تصمیم (مقایسه زوجی) و از طریق تخصیص امتیازات عددی که نشان‌دهنده ارجحیت یا اهمیت بین دو عنصر تصمیم است، صورت می‌گیرد. برای انجام این کار معمولاً از مقایسه گزینه‌ها با شاخص‌های نام نسبت به گزینه‌ها یا شاخص‌های زام استفاده می‌شود. ج) تعیین ضریب اهمیت گزینه‌ها: تعیین وزن "عناصر تصمیم" نسبت به هم از طریق مجموعه‌ای از محاسبات عددی، قدم بعدی در فرآیند تحلیل سلسله مراتبی انجام محاسبات لازم برای تعیین اولویت هر یک از عناصر تصمیم با استفاده از اطلاعات ماتریس‌های مقایسات زوجی است. مجموع اعداد هر ستون از ماتریس مقایسات زوجی را محاسبه کرده، سپس هر عنصر ستون را بر مجموع اعداد آن ستون تقسیم می‌کنیم. ماتریس جدیدی که بدین صورت به دست می‌آید، "ماتریس مقایسات نرمال شده" نامیده می‌شود. میانگین اعداد

هر سطر از ماتریس مقایسات نرمال شده را محاسبه می‌کنیم. این میانگین وزن نسبی عناصر تصمیم با سطرهای ماتریس را ارائه می‌کند. د) تعیین امتیاز نهایی (اولویت) گزینه‌ها: به منظور رتبه‌بندی گزینه‌های تصمیم، در این مرحله بایستی وزن نسبی هر عنصر را در وزن عناصر بالاتر ضرب کرد تا وزن نهایی آن به دست آید. با انجام این مرحله برای هر گزینه، مقدار وزن نهایی آن گزینه به دست می‌آید. و) بررسی سازگاری در قضاوت‌ها: یکی از مزیت‌های فرآیند تحلیل سلسله مراتبی، امکان بررسی سازگاری در قضاوت‌های انجام شده برای تعیین ضریب اهمیت معیارها و زیرمعیارها است. به عبارت دیگر، در تشکیل ماتریس مقایسه دودویی معیارها، چقدر سازگاری در قضاوت‌ها رعایت شده است؟ وقتی اهمیت معیارها نسبت به یکدیگر برآورد می‌شود، احتمال ناهماهنگی در قضاوت‌ها وجود دارد. اما علی‌رغم همه کوشش‌ها، رجحان و احساس‌های مردم غالباً ناهماهنگ و نامتعدد است. پس باید سنج‌های را یافت که میزان ناهماهنگی داورها را نمایان سازد. مکانیزمی که ساعتی برای بررسی سازگاری در قضاوت‌ها در نظر گرفته است، محاسبه ضریبی به نام ضریب سازگاری است که از تقسیم شاخص ناسازگاری به شاخص تصادفی بودن حاصل می‌شود. چنان چه مقدار نسبت توافق (CR) از $0/1 \leq CR$ باشد، نشان‌دهنده این است که سازگاری لازم در قضاوت‌ها رعایت شده و در صورتی که این مقدار از $0/1$ بیشتر باشد در آن صورت بایستی تجدید نظر در قضاوت‌ها صورت گیرد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

در ارزیابی امنیت توسط فرآیند تحلیل سلسله مراتبی و تکنیک AHP در هر یک از شهرستان‌های مورد مطالعه قرار گرفته است و داده‌های نهایی توسط نرم افزار Expert Choice تحلیل شده و به عنوان خروجی ضریب نهایی هر یک از معیارها، زیرمعیارها و گزینه‌ها (شهرستان‌ها) ارائه گردیده است. همان طور که در ادامه آمده، ابتدا معیارها و زیرمعیارهای به دست آمده توسط پرسشنامه و مقایسه زوجی برای دستیابی ضریب اهمیت‌شان با توجه به هدف، مورد ارزیابی قرار گرفته و پس از آن شهرستان‌ها توسط پرسشنامه و مقایسه زوجی و بر اساس

در این پژوهش نیز برای هر یک از پرسشنامه‌های طراحی شده از همکاری ۱۰ نفر از خبرگان بهره گرفته شده است. **مرحله دوم: بررسی ضریب اهمیت زیرمعیارها، ضریب اهمیت زیرمعیارهای امنیت اجتماعی:** ضریب به دست آمده از زیرمعیارهای امنیت اجتماعی که شامل ۱۵ مورد می‌باشد در جدول ۱ ارائه شده است. بر مبنای نتایج به دست آمده از پرسشنامه ۵ عامل ابتدایی در این بُعد: ۱- اعتماد جامعه به حکومت، ۲- افزایش تفکرات سلفی‌گری و وهابیت، ۳- جوان بودن جمعیت و بالا بودن ضریب تکفل، ۴- حضور و جذب طلاب خارجی در مدارس و حوزه‌های علمیه اهل سنت از کشورهای همسایه، ۵- قانون‌گریزی و حمل سلاح‌های غیر قانونی می‌باشد و سایر عوامل در اولویت‌های بعدی قرار گرفته‌اند. طبق این نتایج آنچه که در این بُعد اهمیت فراوانی دارد تفکراتی است که به دلیل مجاورت با کشورهای پاکستان و افغانستان و هم‌چنین، هم‌مذهب بودن کشورهای عربی با قوم بلوچ به استان وارد شده و بر افکار این قوم تأثیرگذار است و گاهی همین عوامل باعث قانون‌گریزی و حمل سلاح می‌شود. اعتماد جامعه به حکومت نیز از عوامل مهمی است که در صورت تحقق می‌تواند تأثیرات مثبتی در برقراری امنیت اجتماعی داشته باشد. ضریب سازگاری به دست آمده در این قسمت ۰/۰۹ می‌باشد، $0/1 \geq 0/09$ است، و نتیجه حاصله نشان دهنده سازگاری در قضاوت‌هاست.

هریک از زیرمعیارها بررسی شده‌اند. ضمناً پرسشنامه‌های مذکور توسط اساتید و مدیران و کارشناسان مسلط بر مباحث امنیت تکمیل گردیده است. **مرحله اول: ساختن سلسله مراتب:** در اولین قدم، ساختار سلسله مراتبی مربوط به موضوع امنیت شامل: هدفها، معیارها، زیرمعیارها و گزینه‌ها ایجاد شده است. **هدف:** هدف از انجام این تکنیک، پهنه‌بندی امنیت در شهرستانها (بر اساس بررسی خطرات موجود در هر شهرستان) می‌باشد. **معیارها:** معیارها شامل امنیت در بُعد اجتماعی است. **زیرمعیارها:** زیرمعیارهای به دست آمده در زمینه امنیت در بُعد اجتماعی بر مبنای مبانی نظری بوده است، که منطبق و مختص شهرستان‌های استان سیستان و بلوچستان می‌باشد، به گونه‌ای که امکان دارد برای شهرستان دیگری با شرایط متفاوت مصداقی نداشته باشد. **گزینه‌ها:** گزینه‌ها شامل شهرستان‌های استان سیستان و بلوچستان می‌باشد. لازم به ذکر است که شهرستان‌هایی که در نظر گرفته شده طبق تقسیمات کشوری تفکیک شده‌اند. در همه مراحل پژوهش شهرستان‌ها با تقسیم بندی ذیل مورد بررسی قرار گرفته است. از آنجا که روش‌های تصمیم‌گیری چند معیاره در خطاب با جامعه نخبگان به کارگرفته می‌شود، در این جا نیز اولویت کار براساس جامعه نخبگان در دسترس است که عمدتاً کارشناسان و مدیران آگاه به مسائل و مشکلات منطقه مورد مطالعه و هم‌چنین، اساتید دانشگاهی مجرب در زمینه ابعاد امنیت می‌باشند. برای اجرای این روش، محققین تعداد ۵ الی ۱۰ خبره را کافی دانسته‌اند.

جدول ۱- ضریب اهمیت زیرمعیارهای امنیت اجتماعی

Table 1. Significance coefficient of social security sub-criteria

رتبه	ضریب اهمیت	زیرمعیارهای امنیت اجتماعی	نام اختصاری
۶	۰/۰۷۲	تأثیرپذیری مردم از فرهنگ بیگانگان (خصوصاً کشورهای افغانستان، پاکستان و هند) فقر فرهنگی و پایین بودن سطح سواد	B1
۱۱	۰/۰۴۸	تجهیزات و خودروهای پلیس (تعداد)	B2
۲	۰/۱۰۴	افزایش تفکرات سلفی‌گری و وهابیت	B3
۷	۰/۰۶۶	عدم یکپارچگی مذهب و تعدد طوایف و تضاد منافع اقوام و قبایل و مذاهب	B4

۸	۰/۰۶۱	فرهنگ‌های عشیره‌ای و طایفه‌ای	B5
۱۲	۰/۰۴۱	بهداشت روانی	B6
۵	۰/۰۷۴	قانون گریزی و حمل سلاح‌های غیر قانونی	B7
۱۰	۰/۰۵۱	مهاجرت شیعیان به خارج از استان	B8
۹	۰/۰۵۳	پراکندگی جمعیت و نرخ رشد جمعیت قومیت‌ها	B9
۱۴	۰/۰۳۷	تعداد اتباع خارجی	B10
۱۵	۰/۰۳۳	شبکه‌های ماهواره‌ای	B11
۱۳	۰/۰۴۰	اعتیاد و معضلات ناشی از استعمال مواد مخدر	B12
۱	۰/۱۴۸	اعتماد جامعه به حکومت	B13
۳	۰/۰۹۲	جوان بودن جمعیت و بالا بودن ضریب تکفل	B14
۴	۰/۰۷۸	حضور و جذب طلاب خارجی در مدارس و حوزه‌های علمیه اهل سنت از کشورهای همسایه	B15
ضریب سازگاری: ۰/۰۹			

ضریب اهمیت شهرستان‌ها با توجه به شاخص‌های امنیت اجتماعی: در جدول ۲ نام شهرستان‌ها و شاخص‌ها در بُد آمده برای شهرستان‌ها نسبت به هر یک از شاخص‌ها را نشان می‌دهد.

امنیت اجتماعی آورده شده است و جدول ۳ ضریب به دست

جدول ۲- نام و نام اختصاری شهرستان‌ها و شاخص‌های امنیت اجتماعی

Table 2. Names and abbreviations of cities and social security indicators

نام و نام اختصاری شاخص	نام و نام اختصاری شهرستان
B1, تأثیرپذیری مردم از فرهنگ بیگانگان (خصوصاً کشورهای افغانستان، پاکستان و هند) فقر فرهنگی و پایین بودن سطح سواد	C1, ایرانشهر
B2, تجهیزات و خودروهای پلیس (تعداد)	C2, چابهار
B3, افزایش تفکرات سلفی‌گری و وهابیت	C3, خاش
B4, عدم یکپارچگی مذهب و تعدد طوایف و تضاد منافع اقوام و قبایل و مذاهب	C4, دلگان
B5, فرهنگ‌های عشیره‌ای و طایفه‌ای	C5, زابل
B6, بهداشت روانی	C6, مهرستان (زابلی)
B7, قانون گریزی و حمل سلاح‌های غیر قانونی	C7, زاهدان
B8, مهاجرت شیعیان به خارج از استان	C8, زهک
B9, پراکندگی جمعیت و نرخ رشد جمعیت قومیت‌ها	C9, سراوان
B10, تعداد اتباع خارجی	C10, سرپاز
B11, شبکه‌های ماهواره‌ای	C11, سیب و سوران
B12, اعتیاد و معضلات ناشی از استعمال مواد مخدر	C12, فنوج
B13, اعتماد جامعه به حکومت	C13, قصرقند

C14، کنارک	B14، جوان بودن جمعیت و بالا بودن ضریب تکفل
C15، میرجاوه	B15، حضور و جذب طلاب خارجی در مدارس و حوزه‌های علمیه اهل سنت از کشورهای همسایه
C16، نیکشهر	
C17، نیمروز	
C18، هامون	
C19، هیرمند	

جدول ۳- ضریب اهمیت شهرستان‌ها به تفکیک برای هر یک از شاخص‌های امنیت اجتماعی

Table 3. Importance coefficient of cities separately for each of the social security indicators

شاخص‌های امنیت اجتماعی															
B15	B14	B13	B12	B11	B10	B9	B8	B7	B6	B5	B4	B3	B2	B1	
۰/۱۱۲	۰/۰۸۳	۰/۰۸۵	۰/۱۱۲	۰/۰۵۱	۰/۰۲۳	۰/۰۸۷	۰/۱۱۰	۰/۰۳۴	۰/۰۳۶	۰/۰۳۲	۰/۱۴۱	۰/۰۹۸	۰/۱۰۲	۰/۰۲۱	C1
۰/۰۹۹	۰/۱۲۵	۰/۰۱۹	۰/۰۴۰	۰/۰۵۹	۰/۱۶۲	۰/۰۷۷	۰/۰۶۸	۰/۰۹۲	۰/۰۲۱	۰/۰۷۱	۰/۰۵۳	۰/۱۱۱	۰/۰۶۹	۰/۰۰۸	C2
۰/۰۷۱	۰/۰۵۷	۰/۰۵۹	۰/۰۷۷	۰/۰۵۵	۰/۰۸۴	۰/۰۴۳	۰/۰۹۸	۰/۰۸۸	۰/۱۱۰	۰/۰۲۹	۰/۰۹۴	۰/۰۸۳	۰/۰۷۸	۰/۰۸۵	C3
۰/۰۲۰	۰/۰۲۷	۰/۰۱۵	۰/۰۶۸	۰/۰۲۷	۰/۰۱۹	۰/۰۲۰	۰/۰۱۹	۰/۰۱۸	۰/۰۱۹	۰/۰۲۰	۰/۰۱۸	۰/۰۱۹	۰/۰۴۰	۰/۰۱۹	C4
۰/۰۳۶	۰/۱۱۲	۰/۰۴۷	۰/۰۲۸	۰/۰۶۹	۰/۰۲۸	۰/۰۹۹	۰/۰۲۴	۰/۰۲۳	۰/۰۶۸	۰/۰۹۷	۰/۰۲۳	۰/۰۴۰	۰/۰۳۲	۰/۰۳۴	C5
۰/۰۲۲	۰/۰۲۹	۰/۰۲۶	۰/۰۲۰	۰/۰۲۹	۰/۰۳۵	۰/۰۴۷	۰/۰۲۰	۰/۰۵۹	۰/۰۲۹	۰/۰۲۰	۰/۰۲۰	۰/۰۲۲	۰/۰۲۷	۰/۰۳۶	C6
۰/۱۷۰	۰/۱۶۹	۰/۰۹۵	۰/۱۶۰	۰/۱۱۸	۰/۰۴۰	۰/۱۶۷	۰/۱۶۶	۰/۰۲۲	۰/۰۷۷	۰/۰۲۷	۰/۱۶۵	۰/۱۶۷	۰/۱۶۹	۰/۰۵۷	C7
۰/۰۲۳	۰/۰۳۶	۰/۰۱۹	۰/۰۲۱	۰/۰۳۶	۰/۰۳۰	۰/۰۲۷	۰/۰۲۵	۰/۰۲۳	۰/۰۲۴	۰/۰۸۷	۰/۰۲۲	۰/۰۲۶	۰/۰۲۰	۰/۰۴۱	C8
۰/۰۸۶	۰/۰۵۰	۰/۱۰۱	۰/۰۶۲	۰/۱۳۴	۰/۱۴۲	۰/۱۱۲	۰/۰۷۷	۰/۱۶۶	۰/۱۶۱	۰/۰۳۶	۰/۰۸۳	۰/۰۷۴	۰/۰۸۹	۰/۱۸۴	C9
۰/۰۲۵	۰/۰۴۶	۰/۰۶۷	۰/۰۳۷	۰/۰۷۴	۰/۰۹۵	۰/۰۳۰	۰/۰۶۱	۰/۱۰۶	۰/۰۲۲	۰/۰۲۴	۰/۰۷۳	۰/۰۶۸	۰/۰۴۲	۰/۰۹۶	C10
۰/۰۲۷	۰/۰۳۴	۰/۰۲۹	۰/۰۲۳	۰/۰۲۳	۰/۰۳۷	۰/۰۲۶	۰/۰۲۷	۰/۰۲۹	۰/۰۳۱	۰/۰۲۵	۰/۰۳۳	۰/۰۳۵	۰/۰۲۹	۰/۰۵۱	C11
۰/۰۲۳	۰/۰۲۲	۰/۰۱۷	۰/۰۱۹	۰/۰۲۴	۰/۰۲۰	۰/۰۳۵	۰/۰۱۹	۰/۰۲۱	۰/۰۲۵	۰/۰۲۰	۰/۰۱۹	۰/۰۲۰	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲	C12
۰/۰۳۴	۰/۰۲۲	۰/۰۲۰	۰/۰۲۸	۰/۰۳۱	۰/۰۲۱	۰/۰۲۱	۰/۰۱۹	۰/۰۲۱	۰/۰۲۸	۰/۰۴۲	۰/۰۳۶	۰/۰۲۰	۰/۰۲۴	۰/۰۲۸	C13
۰/۰۴۴	۰/۰۳۹	۰/۰۲۳	۰/۰۲۲	۰/۰۲۴	۰/۰۲۲	۰/۰۲۲	۰/۰۵۳	۰/۰۱۹	۰/۰۱۸	۰/۰۶۲	۰/۰۶۵	۰/۰۶۵	۰/۰۴۳	۰/۰۲۶	C14
۰/۰۷۱	۰/۰۱۹	۰/۱۵۹	۰/۰۲۶	۰/۰۶۴	۰/۰۷۴	۰/۰۲۱	۰/۰۲۹	۰/۰۷۴	۰/۰۹۸	۰/۰۲۴	۰/۰۲۵	۰/۰۳۷	۰/۰۲۵	۰/۰۵۰	C15
۰/۰۳۱	۰/۰۵۳	۰/۰۷۵	۰/۰۸۷	۰/۰۴۸	۰/۰۲۳	۰/۰۲۸	۰/۰۸۴	۰/۰۲۵	۰/۰۳۴	۰/۰۳۹	۰/۰۲۷	۰/۰۲۲	۰/۰۹۹	۰/۰۲۳	C16
۰/۰۴۲	۰/۰۲۵	۰/۰۵۳	۰/۰۹۷	۰/۰۴۴	۰/۰۲۶	۰/۰۴۰	۰/۰۲۶	۰/۰۲۶	۰/۰۸۷	۰/۱۱۱	۰/۰۴۳	۰/۰۲۳	۰/۰۳۶	۰/۰۳۵	C17
۰/۰۳۹	۰/۰۲۲	۰/۰۳۷	۰/۰۲۵	۰/۰۳۸	۰/۰۴۳	۰/۰۳۷	۰/۰۳۵	۰/۰۵۳	۰/۰۵۲	۰/۰۵۶	۰/۰۳۱	۰/۰۲۹	۰/۰۳۴	۰/۰۴۳	C18
۰/۰۲۴	۰/۰۳۱	۰/۰۴۳	۰/۰۲۶	۰/۰۴۱	۰/۰۶۵	۰/۰۵۰	۰/۰۳۱	۰/۰۷۱	۰/۰۶۰	۰/۱۶۸	۰/۰۲۹	۰/۰۳۵	۰/۰۲۰	۰/۰۴۰	C19
۰/۰۹	۰/۰۹	۰/۰۹	۰/۰۹	۰/۰۹	۰/۰۸	۰/۰۹	۰/۰۴	۰/۰۷	۰/۰۹	۰/۰۹	۰/۰۷	۰/۰۹	۰/۰۹	۰/۰۹	سازمان

قرارداده است. در شهرستان نیکشهر تجهیزات و خودروهای پلیس (تعداد) بر امنیت اجتماعی تأثیرگذار بوده است. در شهرستان کنارک عامل افزایش تفکرات سلفی‌گری و وهابیت اهمیت ویژه‌ای نسبت به دیگر شهرستان‌ها دارد و سبب تأثیر منفی در امنیت استان شده است. در شهرستان ایرانشهر نیز

نتایج به دست آمده در جدول ۳ بیانگر آن است که در حوزه امنیت اجتماعی در شهرستان سراوان عاملی که از بیشترین اهمیت را دارد، تأثیرپذیری مردم از فرهنگ بیگانگان (خصوصاً کشورهای افغانستان، پاکستان و هند) فقر فرهنگی و پایین بودن سطح سواد است که امنیت اجتماعی را تحت تأثیر

می‌باشد که به نسبت سایر شهرستان‌ها از اولویت بیشتری برخوردار است. در شهرستان زابل عامل جوان بودن جمعیت و بالا بودن ضریب تکفل بر امنیت اجتماعی تأثیرگذار بوده است. در شهرستان زاهدان عامل به دست آمده که از اهمیت بالایی برخوردار است، حضور و جذب طلبان خارجی در مدارس و حوزه‌های علمیه اهل سنت از کشورهای همسایه می‌باشد که باعث بیشترین تأثیر منفی در امنیت اجتماعی استان گردیده است. **ضریب اهمیت نهایی شهرستان‌ها نسبت به شاخص‌های امنیت اجتماعی:** نتایج به دست آمده در جدول ۴ میزان ضریب اهمیت نهایی شهرستان‌ها در حوزه امنیت اجتماعی با توجه به داده‌های جدول ۳ را نشان می‌دهد. جدول ذیل بیانگر آن است که شاخص‌های امنیت اجتماعی به ترتیب در شهرستان‌های زاهدان، سراوان، ایرانشهر، چابهار، خاش تأثیرگذاری بیشتری در جهت ایجاد خطر و در نتیجه ناامنی در این مناطق نسبت به سایر شهرستان‌ها داشته است. ضریب سازگاری به دست آمده ۰/۰۹ می‌باشد $0/1 \geq 0/09$ است، این نتیجه، نشان دهنده سازگاری در قضاوت هاست.

عامل عدم یکپارچگی مذهب و تعدد طوایف و تضاد منافع اقوام و قبایل و مذاهب باعث بیشترین تأثیر بر ضعف امنیت اجتماعی گردیده است. در شهرستان‌های زهک، هامون، قصرقد، هیرمند و نیمروز مهم‌ترین عامل فرهنگ‌های عشیره‌ای و طایفه‌ای می‌باشد که مسلماً برنامه‌ریزی در جهت کاهش این عامل در برقراری امنیت اجتماعی بسیار مؤثر خواهد بود. در شهرستان خاش عامل بهداشت روانی امنیت اجتماعی را تحت الشعاع قرار داده است. در شهرستان‌های سرباز و مهرستان (زابلی) عامل قانون‌گریزی و حمل سلاح‌های غیر قانونی بر امنیت اجتماعی تأثیرگذار بوده است. در شهرستان فنوج عاملی که بیشترین اهمیت را دارد پراکندگی جمعیت و نرخ رشد جمعیت قومیت‌ها می‌باشد که در صورت توجه به آن می‌تواند در جهت مثبت تأثیرگذار باشد. در شهرستان چابهار عامل به دست آمده تعداد اتباع خارجی می‌باشد. در شهرستان دلگان عامل به دست آمده اعتیاد و معضلات ناشی از استعمال مواد مخدر می‌باشد که کاهش این عامل باعث افزایش امنیت اجتماعی می‌گردد. در شهرستان میرجاوه مهم‌ترین عامل اعتماد جامعه به حکومت

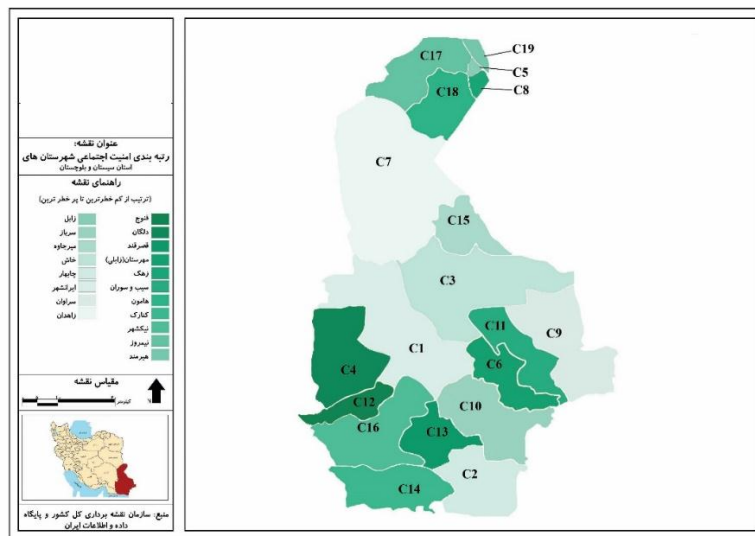
جدول ۴- ضریب اهمیت نهایی شهرستان‌ها با توجه به شاخص‌های امنیت اجتماعی *

* Table 4. Final importance factor of cities according to social security indicators

نام اختصاری	گزینه‌ها	ضریب اهمیت
C1	ایرانشهر	۰/۰۷۸
C2	چابهار	۰/۰۷۷
C3	خاش	۰/۰۷۲
C4	دلگان	۰/۰۲۲
C5	زابل	۰/۰۵۱
C6	مهرستان (زابلی)	۰/۰۲۹
C7	زاهدان	۰/۱۲۰
C8	زهک	۰/۰۳۱
C9	سراوان	۰/۱۰۰
C10	سرباز	۰/۰۵۹
C11	سیب و سوران	۰/۰۳۲
C12	فنوج	۰/۰۲۱
C13	قصرقد	۰/۰۲۶

۰/۰۴۰	کنارک	C14
۰/۰۶۲	میرجاوه	C15
۰/۰۴۶	نیکشهر	C16
۰/۰۴۷	نیمروز	C17
۰/۰۳۷	هامون	C18
۰/۰۴۸	هیرمند	C19
سازگاری: ۰/۰۹		

(* هر چه ضریب به دست آمده کمتر باشد آن شهرستان در معرض خطر کمتر و امن تر بوده است.)

شکل ۱- نقشه رتبه‌بندی امنیتی اجتماعی شهرستان‌های استان سیستان و بلوچستان

Figure 1. Social security ranking map of cities of Sistan and Baluchestan province

اجتماعی در شهرستان‌های استان سیستان و بلوچستان به شرح

نتیجه‌گیری و راهبردهای پیشنهادی

زیر است:

- تقویت هویت ملی و منطقه‌ای در برابر هویت قومی با هدف جذب نیروهای بومی در مسئولیت‌ها و مدیریت‌ها؛
- تقویت جریان بومی سازی امنیت با مشارکت گروه‌های مردمی اعم از بلوچ، سیستانی، شیعه و سنی؛
- رفع نابرابری‌ها و تبعیض‌های اجتماعی-اقتصادی در جهت اعتماد سازی و وفاداری بیشتر مردم به دولت مرکزی و نظام سیاسی؛
- نهادینه کردن عدم تمرکز بر مذهب و هویت سیاسی؛

برای هر شهرستان به تفکیک رتبه امنیتی اجتماعی به دست آمده است. نکته قابل توجه این است که نتایج تکنیک AHP همان طور که بیان شد، بین صفر و یک می‌باشد. حال در این پژوهش با توجه به شاخص‌های موجود هر چه ضرایب به دست آمده به یک نزدیک‌تر باشد شهرستان مورد نظر در معرض خطر بیشتری است و در نتیجه دارای امنیت کمتری می‌باشد. بر اساس نتایج حاصله در حوزه امنیتی اجتماعی شهرستان‌های فنوج، دلگان، قصرقند، مهرستان (زابلی) و زهک به ترتیب اولویت نسبت به دیگر شهرستان‌ها دارای امنیت بیشتری می‌باشند. با نظر به عوامل موثر بر امنیت و نتایج حاصله از انجام مراحل این تحقیق راهبردهای پیشنهادی جهت ارتقای امنیت

the development of surrounding population centers using network analysis. *Iran Urbanism*, 2 (2), 1-9. (In Persian)

7. Najarsadeghi M, Majedi H. (2019). Appropriateness of the theoretical approach of mixed scanning as an alternative approach in urban planning. *Iran Urbanism*, 2 (3), 24-36. (In Persian)
8. Provincial Management and Planning Organization. (2017). (In Persian)
9. Ghodsipour, Seyed Hasan. (2001). *Issues in Multi-Criteria Decision Making*. Amir Kabir University Press, Third Edition. Tehran. (In Persian)
10. Zebardast, Esfandiar. (2001). Application of Hierarchical Analysis Process in Urban and Regional Planning. *Journal of Fine Arts*, Volume 10, Winter. (In Persian)
11. Tofigh, Firooz. (1993). Factor analysis of the integration of regional indicators. *Abadi Magazine*, p.40. (In Persian)
12. Bowen, W. M., (1993). *AHP: Multiple Criteria Evaluation in Klosterman*. New Brunswick: Center for Urban Policy Research.
13. Mohamad Reza, Mehregan. (1999). *Advanced Operations Research*. University Book Publishing, First Edition. (In Persian)
14. Sistan and Baluchestan Governor's Portal. (2017), information retrieval in March. (In Persian)

- در پیش گرفتن تکثرگرایی برابر تا زمینه مشارکت همه جانبه اقوام را در سطوح ملی فراهم نمایند.

References

1. Waever, Ole. (1995). "Securitization and Desecuritization", in Lipschutz, Ronnie D., *On Security*, New York: Columbia University Press.
2. Vasylytsiv, T., Lupak, R., & Kuniyska-Iliash, M. (2019). Social security of ukraine and the EU: aspects of convergence and improvment of migration policy. *Baltic Journal of Economic Studies*, 5(4), 50-58.
3. Simpson, J. Albani, V. Bell, Z. Bamba, C. Brown, H. (2021). Effects of social security policy reforms on mental health and inequalities: A systematic review of observational studies in high-income countries. *Population Health Sciences Institute, Newcastle University, Newcastle Upon Tyne, NE1 4LP, UK*.
4. Simpson J, Brown H, Bell Z, *et al.* (2020). Investigating the relationship between changes in social security benefits and mental health: a protocol for a systematic review. doi: 10.1136/bmjopen-2019-035993.
5. Ehsan, Dorostkar. (2017). *Creative and Sustainable Area (A Look at Practical Formation)*. University Jihad Organization Publications, Tehran. (In Persian)
6. Najarsadeghi M, Tabibian M. (2019). Assessing the role of small towns in